

MVG

Information från Miljösamverkan Västra Götaland
nr 1 oktober 1999

- [Miljösamverkan - Nu är vi igång!](#)
  - [Bra bok!](#)
  - [16 november och 7-8 december, dagar att reservera för dig som är intresserad av hälsoskydd, inomhusmiljö och undersökningar](#)
  - [Nu ska det bli ännu lättare att ställa rätt miljökrav i upphandlingen](#)
  - [Miljösamverkan år 2000?](#)
  - [Information också på Nätet](#)
  - [Tjuvstarten](#)
  - [Projektgrupper](#)
  - [Kontakta oss](#)
  - [Beställning av material](#)
  - [MVG](#)
-

Miljösamverkan - Nu är vi igång!

En verksamhetsplan är nu antagen och arbetet har inletts i flera delprojekt

Miljösamverkan Västra Götaland har startats mot bakgrund av de goda erfarenheter som vunnits av samverkansprojekt i f.d. Älvsborgs län, senast Miljösamverkan 98.

Även andra miljö- och kemikalieprojekt som bedrivits av bl.a. miljöförvaltningen i Göteborg och av Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) har varit bra exempel.

På sitt första möte den 17 september beslutade styrgruppen om en verksamhetsplan. Här följer några utdrag och referat från denna verksamhetsplan som gäller fram till årsskiftet.

Mål och arbetssätt

Miljösamverkan syftar till att effektivisera miljö- och hälsoskyddsarbetet i länet och ska ge stöd både till myndighetsutövning (tillsyn) och till de mer

informativa och uppmuntrande insatser som arbetet också består av.

Miljösamverkan ska alltså medföra bättre resursutnyttjande och möjlighet att gå på djupet.

Detta uppnås främst genom följande typer av insatser:

- Ta fram informations- och underlagsmaterial i olika aktuella frågor
- Utarbeta handledningar för tillsyn
- Gemensamma informations- och tillsynskampanjer
- Fånga upp och skapa kännedom om olika initiativ som tas runt om i länet på miljökontor, inom Regionen och Länsstyrelsen och hos andra aktörer
- Kurser och seminarier

Det är viktigt att betona att Miljösamverkan inte är en myndighet. En del av Miljösamverkans delprojekt kan innefatta stöd till myndighetsutövning, exempelvis inspektioner. Men det är endast de medverkande myndigheterna (kommunernas miljönämnder och Länsstyrelsen) som har att svara för myndighetsutövningen.

Medverkande och organisation

Miljösamverkan bedrivs i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, kommunförbunden i länet och kommunernas miljökontor.

Den högsta ledningen är *styrgruppen* som beslutar i övergripande frågor såsom verksamhetsplan och budget. Beslut i principiellt viktiga frågor, exempelvis policies, tas också i styrgruppen.

En *arbetsgrupp*, som leds av en särskilt anlitad *projektledare*, sköter det löpande arbetet med att samordna verksamheten. Arbetsgruppen och projektledaren tar fram underlagsmaterial, handledningar och informationsmaterial, svarar för tidsmässig planering av olika insatser och för utvärderingar och sammanställningar samt ser till att kontakter och information mellan projektledning och deltagare fungerar.

På varje miljökontor och i många av Regionens egna verksamheter finns *kontaktpersoner* för Miljösamverkan. Det är på denna, lokala, nivå som insatserna främst når målgrupperna (företag, förvaltningar, allmänhet etc.).

Men det är inte endast kontaktpersonerna utan också andra ute på förvaltningar m.m. som medverkar i genomförandet av de olika delprojekten.

Också tillfälliga projektgrupper och enskilda tjänstemän ute i länet bör medverka med att ta fram underlagsmaterial etc. Organisationen blir därmed flexibel och fler än de som ingår i arbetsgruppen blir delaktiga i planering och förberedelser.

Det här frågorna ska vi jobba med

I verksamhetsplanen finns följande delprojekt angivna och där mer utförligt beskrivna än det finns plats för här.

Prioritet 1

1. *Inomhusmiljö*. Här handlar det bl.a. om att se till att Miljösamverkans inomhusmiljöhandledning kommer till användning. Vikten av att arbeta med inomhusmiljöfrågor, det gäller bl.a. bostäder, skolor och förskolor understryks också av att det i år är innemiljöåret Inne 99.

2. *Miljöanpassad upphandling (MAU)*. Mycket har redan gjorts på detta område i länet, men ännu mer behöver göras. Att ge vägledning till hjälpmedel och metoder för att följa upp miljöanpassad upphandling är två viktiga insatser.

3. *Uppföljning av PCB-Fria Fogar*. Nu gäller det att omsätta i handling det som PCB-Fria Fogar tog fram metoder för, nämligen inventering av förekomst av PCB-innehållande fogmassor i byggnader och metod för sanering av dessa. En första insats blir att sätta ihop ett "paket" av sådant material som redan finns, exempelvis från PCB-Fria Fogars slutrapport. Detta paket distribueras till miljökontoren som kan använda det för att få fart på fastighetsägarna i kommunen så de kommer igång med inventeringar och saneringar.

4. *Information m.m. med anledning av Miljöbalken*. Genom Miljöbalkens införande 1 januari 1999 har det blivit många nyheter för såväl myndigheter som verksamhetsutövare, d.v.s. företag, offentliga verksamheter m.m.

Det finns ett behov av information till verksamhetsutövare om miljöstraffavgifter och andra nyheter som kommit med miljöbalken, och stöd till miljökontoren för tillsynsplanering m.m.

5. *Handledning för kemikalietillsyn*. Det här handlar om en revidering och uppdatering av den handledning, inklusive en policy för krav på förvaring av kemikalier, som togs fram 1995 inom Kemikalieprojekt Älvsborg och som blivit mycket uppmärksammas i hela landet. Handledningen behöver p.g.a. ändringar i regelverket uppdateras, och det bör samtidigt övervägas om ändringar ska göras i bedömningen av vilka krav som kan ställas på förvaring av kemikalier.

6. *Miljösamverkans fortsättning efter 1999*. Det är angeläget att kunna fortsätta Miljösamverkan också efter 1999. Denna fråga har därför tagits in som ett delprojekt i årets verksamhetsplan, trots att det har en annan karaktär än övriga delprojekt.

Prioritet 2

7. *Flamskyddspolicy*. Inom Miljösamverkan Älvsborg togs en skrift fram

som underlag för kommunerna att arbeta fram egna flamskyddspolicies, med syftet att så långt möjligt kunna undvika miljöfarliga flamskyddsmedel. Miljösamverkan bör verka för att kommunerna och regionens verksamheter arbetar fram egna flamskyddspolicies med hjälp av denna skrift.

8. Mall till policy för enskilda avlopp. Detta kan liknas vid det nyligen avslutade arbetet att ta fram ett förslag till vedeldningspolicy för kommunerna i Västra Götalands län. En avloppspolicy måste dock i högre grad anpassas lokalt med hänsyn till bebyggelsestruktur, mark- och recipientförhållanden. Olika krav och rekommendationer blir aktuella i olika delar av en kommun. En policymall skulle kunna anvisa en metod för detta. Målsättningen ska vara att underlätta för kretsloppsanpassade lösningar samtidigt som hygieniska krav tillgodoses och kostnaderna blir rimliga för enskilda fastighetsägare.

9. Kampanj avvecklingsämne. I de nationella miljömålen finns kriterier för ämnen som av miljöskäl bör avvecklas. Sådana avvecklingsämnen finns också namngivna i olika dokument från centrala myndigheter.

En kampanj i länet runt ett avvecklingsämne per år kunde vara intressant och ge stor miljönytta. Den kan innefatta flera moment såsom inventering, tillsyn, rådgivning och information.

En första ämneskampanj skulle kunna förberedas nu och sedan genomföras 2000.

10. Enhetlig källsortering. Bristen på enhetlig källsortering är ett problem för bl.a. Regionens verksamheter eftersom systemen varierar från kommun till kommun. Det är en omfattande uppgift att få till stånd en samordning mellan alla de olika aktörer som är berörda. Det gäller bl.a. materialbolagen, kommunernas renhållningsverk och tekniska förvaltningar och ett antal entreprenörer. Miljösamverkan bör verka för att de nämnda aktörerna i länet tar tag i frågan genom att t.ex. starta ett eget projekt.

Lasse Lind

[Till Innehåll](#)

Bra bok!

Handbok i Kemikaliehantering har nyligen getts ut av Länsstyrelsen i Östergötland, i samverkan med kommunerna, Yrkesinspektionen och Landstinget i detta län.

Boken som är på drygt hundra sidor och har beteckningen Rapport nr 1999:4 riktar sig främst till företag och andra som hanterar bränslen, oljor, färger, lösningsmedel och andra kemiska produkter, men också till miljömyndigheter. Det är en handbok som både utförligt orienterar om regler och krav, och som ger konkreta, illustrerade exempel på hur säker hantering och förvaring av kemikalier kan ordnas, på industrier, verkstäder, tankställen för fordon och båtar och ja, i de flesta sammanhang!

Boken rekommenderas varmt.

Beställ den genom Länsstyrelsen i Östergötland på telefon 013-19 63 31.

Lasse Lind

[Till Innehåll](#)

---

16 november och 7-8 december, dagar att reservera för dig som är intresserad av hälsoskydd, inomhusmiljö och undersökningar

Den 16 november, preliminärt i Herrljunga, arrangerar Miljösamverkan ett *seminarium om hälsoskydd och inomhusmiljö*.

Seminariet riktar sig främst till kommunernas hälsoskyddsinspektörer men bör också vara intressant för bl.a. folkhälsosamordnare.

Socialstyrelsen och Svenska kommunförbundet medverkar i passet

Hälsoskyddet och Miljöbalken. Här är det meningen att vi ska få svar på och diskutera aktuella frågor när det gäller tillämpningen av miljöbalken. Lokala hälsoskyddsföreskrifter, tillsynsplaner och taxor ska vi även ta upp.

I passet Folkhälsoarbete och hälsoskydd blir det information om Regionens folkhälsoarbete och vi ska försöka reda ut och diskutera vilka förutsättningar för samverkan det finns mellan folkhälsoarbete och hälsoskydd.

I passet om Inomhusmiljö går vi igenom och diskuterar Miljösamverkans inomhusmiljöhandledning, men förbigår i stort sett den del som handlar om undersökningar.

Undersökningsmetoder tas i stället upp på *kursen Att undersöka innemiljö*, som Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut på Miljösamverkans uppdrag håller 7-8 december i Borås. Jämfört med en tidigare upplaga av denna kurs 1997 ska vi nu få lära oss mer om hur undersökningar som andra gjort kan bedömas och utvärderas. Kursen vänder sig också den till hälsoskyddsinspektörer, men bör även passa bl.a. företagshälsovård och fastighetsförvaltare.

Inbjudan till båda dessa arrangemang går ut under oktober från Regionens Miljösekretariat i Borås. Saknar du inbjudan, kontakta Iris Löf på tel 033-17 48 27, fax 033-17 48 05, eller e-post iris.loof@vgregion.se

[Till Innehåll](#)

Nu ska det bli ännu lättare att ställa rätt miljökrav i upphandlingen

"Västernorrlandspärmen" är sedan några år tillbaks ett givet hjälpmedel för främst kommunernas inköpare när miljökrav ska formuleras i samband med inköp. Landstingens inköpare har ett motsvarande system som tagits fram av Landstingsförbundet.

Det finns också andra hjälpmedel, t.ex. Inköparens miljöhandbok, samt en del mer specialiserade manualer för vissa produktområden.

Dessa hjälpmedel är ovärderliga, men samtidigt behöver de utvecklas så att de blir ännu lättare att arbeta med. En samordning är också önskvärd så att

leverantörerna möter samma miljökrav från olika inköpare. Det bör påskynda utvecklingen av mer miljöanpassade alternativ i leverantörernas sortiment. Det finns också en del produktområden där miljökrakterna behöver vidareutvecklas, exempelvis tjänster och entreprenader.

Detta är, i all korthet, vad den s.k. EKU-delegationen vid Miljödepartementet kommit fram till. EKU står förstas för ekologiskt hållbar upphandling. Delegationen har därför utrett och föreslagit ett gemensamt, för användarna gratis och nätbaserat hjälpmedel. Det ska utgå främst från Västernorrlandspärmen och Landstingsförbundets hjälpmedel, men också motsvarande hjälpmedel som tagits fram i Norge och Danmark kommer att användas.

Planerna är nu så pass långt framskridna att man räknar med att detta nya hjälpmedel kommer att lanseras redan till årsskiftet!

MVG hoppas kunna återkomma med mer information i nästa nummer.

Följ också vad som händer genom att besöka EKU-delegationens hemsida: http://www.hallbarasverige.gov.se/vagar_till/upphandling/upphandling.htm

LL

[Till Innehåll](#)

Miljösamverkan år 2000?

Det är önskvärt att kunna fortsätta Miljösamverkan också kommande år. Det har bl.a. mötet för kommunernas miljöchefer nyligen gett klart besked om. Miljösamverkans styrgrupp har också beslutat att verka för en fortsättning och man kan räkna med att ett förslag utarbetas den närmaste tiden, ett förslag som huvudmännen har som underlag när de ska besluta om de vill fortsätta att finansiera Miljösamverkan.

Huvudmännen är idag Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen och de tre kommunförbunden. En omorganisering eller sammanslagning av kommunförbunden har diskuterats, men f.n. ser det ut som de kommer att bestå i nuvarande former en bit in på år 2000. Därefter kan det bli ändringar, och därför är det f.n. inte är möjligt att söka medel längre än för år 2000.

Kom gärna med synpunkter på vilka delprojekt som bör tas med år 2000. Kontakta projektledaren eller någon annan i arbetsgruppen. Ju förr desto bättre!

LL

[Till Innehåll](#)

Information också på Nätet

Miljösamverkan Västra Götaland kommer efterhand att lägga in så gott som allt material som produceras på sina hemsidor. Här ska man också kunna hitta adresser, namn på kontaktpersoner m.m. Återkom ofta, för det lär bli tätt med nyheter. Adressen är www.vgregion/miljo klicka sedan på Miljösamverkan.

En annan plats att besöka för dig som verkar i länet är Information Västra Götaland. Det är en slags "knutpunkt" för information från bl.a. Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen. Här finns också en del miljöinformation, bl.a. materialet från det tidigare projektet Miljösamverkan 98. Adressen är www.vastragotaland.se.

LL

[Till Innehåll](#)

Tjuvstarten

När alla beslut om finansiering var klara den 1 juni, drog Miljösamverkan Västra Götaland i gång så smått, trots att det då ännu inte fanns en fastställd verksamhetsplan. Jag anlätades som projektledare från detta datum av Regionens Miljösektariat, som är Miljösamverkans administrativa hemvist.

Arbetsgruppen hade också sitt första möte redan före midsommar, att lägga fram ett förslag till verksamhetsplan var vår första viktiga uppgift. Men parallellt med det påbörjades arbetet i några frågor som vi betraktat som mer eller mindre givna.

Exempelvis har särskilda projektgrupper bildats och börjat arbeta för delprojekten Inomhusmiljö, Miljöanpassad upphandling och Uppföljning av PCB-Fria Fogar.

En viktig uppgift under projektets inledning har också varit att få fram namn på kontaktpersonerna, Miljösamverkans kanske viktigaste grupp av medverkande. Med 49 miljökontor att kontakta tog det sin lilla tid, men nu finns en kontaktperson utsedd på varje miljöförvaltning liksom på de enheter hos Västra Götalandsregionen som närmast berörs av Miljösamverkan.

Lasse Lind

[Till Innehåll](#)

Projektgrupper

Projektledaren deltar i alla projektgrupperna, dessutom medverkar följande:

Projektgrupp Inomhusmiljö

Gudrun Törnström Länsstyrelsen, Karin Kjellberg Skövde, Norman Weber Västfastigheter, Anders Fransson Lysekil och Ingmarie Englund Göteborg.

Projektgrupp PCB

Per-Ola Johannesson Lerum, Monique Wannding Länsstyrelsen, Lillemor Öberg Skövde, Taina Kuhna Göteborg.

Projektgrupp Miljöanpassad upphandling

Lars Sylvén Mariestad, Anders Hultberg och Mikael Larsson Vänersborg,
Anita Andersson Länsstyrelsen, Kristina Sjöholm Trollhättan, Lennart
Blank Westma, Maria Berglund Göteborgs Upphandlingsbolag

[Till Innehåll](#)

Kontakta oss

Projektledare Lasse Lind, tel 0532-714 47, fax 0532-710 44,
lasse.lindSNABELAmailbox.swipnet.se

Övriga i arbetsgruppen (namn, telefon, e-post):

Gudrun Törnström, Länsstyrelsen, 031-60 50 73,
gudrun.tornstromSNABELAo.lst.se

Ingela Höök, Länsstyrelsen, 031-60 52 18, ingela.hookSNABELAo.lst.se

Leif Olofsson, Västra Götalandsregionen, 033-17 48 25,
leif.olofssonSNABELAvgregion.se

Herman Heijmans, Göteborgsregionens kommunalförbund, 031-335 51 12,
hehSNABELAgbgreg.kommunalforbund.se

Jonny Sandström, Miljökontoret Trollhättan, 0520-87 471,
jonny.sandstromSNABELAtrollhattan.se

Lillemor Öberg, Miljökontoret Skövde, 0500-46 82 73,
lillemor.obergSNABELAskovde.se

Bo Svärd, Miljöförvaltningen Göteborg, 031-61 26 94,
bo.svardSNABELAmiljo.goteborg.se

Anders Fransson, Miljökontoret Lysekil, 0523-192 25,
anders.franssonSNABELAlysekil.se

Sven-Åke Johansson, Älvsborgs kommunförbund (tjänstledig)

Beställning av material, kontakta Iris Lööf på Miljösekretariatet, tel 033-17 48 27, fax 033-17 48 05, iris.loofSNABELAvgregion.se

[Till Innehåll](#)

MVG

Ägare: Västra Götalandsregionens Miljösekretariat, tel 033-17 48 00

Redaktionsansvarig: Lasse Lind

Layout: Jenny Lönnqvist, Ordförande, tel 0520-170 88

MVG finns också på Internet på www.vgregion/miljo under Miljösamverkan

Bidrag till nästa nummer vill vi ha senast 20 november 1999 via e-post lasse.lindSNABELAmailbox.swipnet.se eller fax 0532-710 44

[Till Innehåll](#)